

Jagiellońskie Centrum Językowe UJ
Ramowy program nauczania języka francuskiego na poziomie C2

Założenia

Proponowany program nauczania zakłada, iż studenci, którzy podejmują naukę na poziomie C2, osiągnęli już stopień efektywnej biegłości użytkowej i – w ramach obecnego kursu – pragną pogłębić oraz rozwinąć swoje kompetencje językowe, doprowadzając je do statusu określanego mianem „maîtrise”, czyli perfekcyjnego opanowania języka. Poziom ten umożliwi bezproblemową, precyzyjną percepcję każdej wypowiedzi (ustnej i pisemnej), niezależnie od jej treści, stylu, tempa, zróżnicowania fonetycznego. Pozwala tym samym na pełne, aktywne funkcjonowanie we francuskiej i frankofońskiej społeczności intelektualno-artystycznej, akademickiej i towarzyskiej. Osiągnięcie go jest rezultatem doskonale zorganizowanego procesu dydaktycznego, w którym rola lektora – przewodnika i doradcy – służy zwiększaniu zaangażowania i kreatywności studenta, koniecznej do osiągnięcia zakładanego poziomu. Minimalny wkład pracy własnej uczestnika kursu powinien wynosić 60-80 godzin.

1. Ogólne cele kursu:

- doskonalenie i rozwijanie wszystkich sprawności językowych nabytych na niższych poziomach
- wzbogacanie słownictwa z różnych dziedzin, z naciskiem na język akademicki i zawodowy
- poszerzanie znajomości zaawansowanych konstrukcji gramatycznych
- dobre opanowanie wyrażen idiomatycznych i potocznych oraz znaczeń konotowanych
- rozwijanie świadomości i wrażliwości językowej, poziomu precyzji, trafności i swobody w postugiwaniu się językiem
- rozwijanie umiejętności przeformułowywania trudniejszych partii wypowiedzi
- wzbogacanie wiedzy na temat kultury, historii i aktualnych wydarzeń we Francji i świecie frankofońskim

2. Treści nauczania:

A. Zagadnienia tematyczne

- historia i współczesność sztuki, nowe formy wypowiedzi artystycznej, edukacja artystyczna społeczeństwa
- festiwale, wystawy, imprezy kulturalne, wiadomości kulturowe i realizacyjne o Francji, Polsce i świecie współczesnym
- świat wirtualny (Internet, portale społecznościowe)
- medycyna, genetyka, klonowanie, transplantacje, zapładnianie in vitro, nanotechnologia, eutanazja
- deontologia a postęp naukowy
- problemy globalizacji, społeczeństwa wielokulturowe
- dawne i współczesne teorie ekonomiczne
- demokracja, społeczeństwa obywatelskie
- wybrane zagadnienia prawnicze i biznesowe
- zagadnienia społeczne (praca, bezrobocie, relacje jednostki i społeczeństwa, problemy starzejących się społeczeństw)
- system oświaty i szkolnictwa wyższego we Francji i w Polsce; staże zagraniczne – pokolenie Erasmus
- tradycje francuskie
- środki masowego przekazu; reklama
- wybrane zagadnienia ekologiczne
- filozofia – klasyczne i współczesne teorie filozoficzne
- religia, zagadnienia etyczne
- różnorodne formy aktywności humanitarnej
- stereotypy kulturowe, przysłowia
- historia języka; wybrane elementy gramatyki historycznej
- zmiany we współczesnym języku (*franglais, verlan*)
- tematyka frankofońska
- aktualne zagadnienia międzynarodowe

B. Zagadnienia gramatyczno-leksykalne

- zwroty i wyrażenia podane w różnych rejestrach językowych

- rozpoznawanie różnych stylów języka, tzw. *exercices de style*: słownictwo literackie, potoczne, żargonowe
- związki frazeologiczne
- znaczenie czasów i trybów literackich: *passé simple, passé antérieur, subjonctif imparfait, subjonctif plus-que-parfait*
- «Le» explétif
- «Ne» explétif
- le passé surcomposé
- przyrostki o znaczeniu negatywnym, tzw. suffixes péjoratifs (-ard -âtre, -aud, -asse, -iller), etc.
- figury stylistyczne: *litote, zeugma, oxymore, antanaclase, chiasme, paradoxe, anaphore, périphrase*
- polisemia
- interpunkcja
- nominalizacja
- *adjectif verbal, participe présent et gérondif*
- l'accord du participe passé
- la place de l'adjectif
- transformacje czasowe: język literacki, język potoczny
- różnorodne sposoby wyrażania hipotezy i warunku
- zdania złożone: *la proposition subordonnée circonstancielle: de temps, de but, de cause, de conséquence, de condition, d'opposition*

C. Funkcje językowe

- przytaczanie słów innych osób, np.
d'après X, selon X, si l'on en croit X, X fait part de, X constate que, évoque que
- podtrzymywanie argumentów, np. *X souligne que, insiste sur le fait que, démontre, met en évidence, partage l'idée que, précise que, ajoute que, renchérit ...*
- wyrażanie sprzeciwu lub obawy, np.
X s'indigne de, s'insurge contre, déplore/redoute/craint que ...
- przytaczanie pytań, np.
X se demande si / pourquoi/ comment/ combien, X s'interroge su....
- przytaczanie sugestii innych osób, np.
X suggère de, X sous-entend que, laisse entendre que
- przedstawianie zagadnienia, np.
L'objet de cette rencontre / étude, réflexion porte sur...
- zaprezentowanie planuwypowiedzi, np.
Il est clair, il va de soi, il paraît évident qu'il faudra, il me semble primordial de, tout d'abord, dans un premier temps, au préalable,
- rozwijanie głównego tematu zagadnienia, np.
Cette enquête démontre, établit, prouve, justifie, illustre ...
- wyrażanie porównania, np.
Ce phénomène est du même ordre que / est analogue à / fait comprendre que/ apporte la preuve que..
- zręczne omijanie zbędnych informacji, np.
Je passerai rapidement sur ... , je n'insisterai pas sur ...
- wyrażanie umiejętności swobodnego przechodzenia do innego tematu, np.
*Passons, si vous le voulez bien / si vous n'avez pas d'objection, à l'étude de ...
Venons-en maintenant à l'aspect suivant ....
Quant à ...
Il reste à parler de ...*
- eufemistyczne wyrażanie opinii negatywnej, np.
*Le jeu des acteurs manque de subtilité, cependant leur énergie séduit.
On a déjà vu X en meilleure forme. / X n'est pas au meilleur de sa forme,
Son analyse laisse beaucoup à désirer et ses arguments sont un peu légers!*
- wyrażanie różnorodnych stanów emocjonalnych: żalu, rozpacz, radości, np.
Fondre en larmes, exulter de joie, se réjouir,
- użycie czasowników wyrażających specyficzne relacje między osobami, np.
  - dominację, np. *asséner, triompher, reprocher*

- bezsilność, np. *reconnaître, s'excuser, se soumettre, admettre*
- wyrażanie repliki o różnym zabarwieniu emocjonalnym poprzez zastosowanie
  - przysłówków i wyrażań przysłówkowych, np. *prudemment, brutalement, sèchement, entre ses dents, avec gentillesse, avec colère/ inquiétude/ agacement, sans ambages, interrompant son locuteur ...*
  - wyrażań podkreślających ton wypowiedzi, np. *d'une voix glaciale, agacée, posée, offensée, mielleuse*
  - natężenia głosu, np. *murmurer, maugréer, bégayer, bafouiller, les mots se bousculant dans sa bouche, choisissant ses mots avec soin, à voix haute et joyeuse, à mi-voix, à voix basse, en aparté*
- wyrażanie oburzenia i wściekłości (różne rejestry językowe), np. *je suis irrité(e), exaspéré(e), et puis zut!, j'en ai marre, etc.*
- podkreślanie znaczenia przekazywanych informacji, np. *Ce à quoi je tiens, c'est que personne ne soit victime de discrimination raciale dans notre République.*
- wyrażanie aprobaty, np. *je vous approuve sans réserves, effectivement, parfaitement*
- wyrażanie alternatywy, np. *d'un côté ..., de l'autre, ou ... ou, soit ... soit*
- wyrażanie przyczyny, np. *Il a abandonné car il souffrait d'une blessure à la cuisse. Par manque de temps, l'Assemblée a repoussé le vote au lendemain.*

D. Komponent akademicki

- przedstawienie zasad pisania i doskonalenie umiejętności redagowania form akademickich: dysertacja, referat
- pisanie recenzji teatralnych, filmowych, artykułów prasowych (tzw. „écrits créatifs”)
- doskonalenie umiejętności jasnej i płynnej argumentacji i kontrargumentacji w dyskursie akademickim: wykład, dyskusja, debata, wystąpienie, prezentacja
- doskonalenie umiejętności precyzyjnego wyrażania opinii ze szczególnym uwypukleniem całej gamy subtelnych różnic znaczeniowych wypowiedzi

E. Komponent specjalistyczny

- opracowywanie zagadnień specjalistycznych z danej dziedziny, bazujących na oryginalnych materiałach źródłowych i tekstach kierunkowych.
- wzbogacanie i aktualizacja słownictwa fachowego
- pomoc w przygotowywaniu prezentacji kierunkowych i innych wystąpień na konferencjach naukowych

3. Przewidywane efekty uczenia się:

Po zakończeniu kursu student potrafi:

Śłuchanie

- zrozumieć każdą autentyczną wypowiedź, niezależnie od jej długości, struktury i charakteryzujących ją specyficznych niuansów i niedopowiedzeń
- zrozumieć treść programów telewizyjnych, audycji radiowych, sztuk teatralnych, filmów w wersji oryginalnej, streścić je i zinterpretować
- określić różnice fonetyczne i leksykalne charakteryzujące różne style osób mówiących
- określić kraje i regiony pochodzenia osób wypowiadających się

Komponent akademicki

- zrozumieć bez najmniejszych trudności i prawidłowo zinterpretować wszelkie formy akademickiego dyskursu, niezależnie od stopnia ich złożoności

Czytanie

- zrozumieć każdy standardowy tekst informacyjny, artykuł prasowy, artykuł specjalistyczny
- zrozumieć długie i złożone teksty literackie, dokonać ich analizy gramatyczno-leksykalnej, identyfikując równocześnie różne poziomy i style języka

Komponent akademicki

- prawidłowo interpretować, analizować i syntetyzować różnego rodzaju teksty specjalistyczne pod kątem ich przydatności dla własnych potrzeb
- rozumieć specjalistyczne artykuły spoza swojej dziedziny

Pisanie

- sprawnie skonstruować przejrzysty tekst w formie dysertacji, eseju, recenzji, przedstawiając w nim za pomocą starannie dobranych środków stylistycznych własną argumentację i kontrargumentację
- dostosować rejestr wypowiedzi do potencjalnego odbiorcy

Komponent akademicki

- dokonać sprawnej analiz i syntezy wykładów specjalistycznych, prezentacji i debat, zawierających fachową terminologię
- redagować różnego rodzaju teksty z własnej dziedziny oraz spoza niej

Mówienie

- wyrażać swoje myśli w zakresie różnorodnej tematyki, w tym abstrakcyjnej – bardzo płynnie i precyzyjnie – subtelnie różnicując odcienie znaczeniowe w nawet najbardziej złożonych wypowiedziach
- dostosowywać styl i zwroty do kontekstu swojej wypowiedzi
- aktywnie uczestniczyć w rozmowie, będąc równorzędnym partnerem dla rodzimego użytkownika języka

Komponent akademicki

- przedstawiać jasny i szczegółowy opis złożonych tematów wraz z podtematami, rozwijać poszczególne punkty i wyciągać właściwe wnioski
- przedstawiać – w formie dłuższej wypowiedzi ustnej – treści związane z tematyką specjalistyczną, zawodową
- brać aktywny udział we wszelkich formach dyskursu akademickiego swobodnie nawiązując do wypowiedzi swego rozmówcy lub/i przedmówcy